

HELDER EN EIGENTIJDS

De bevolkingsgroei in Nederland voor de komende jaren (tot 2040) is berekend op elf procent. Maar dat geldt zeker niet voor alle delen van Nederland en deze groei is ook niet gelijkmatig verspreid over het land. Er zijn gebieden waar de bevolking stabiliseert of zelfs krimpt.

Gert van Tol is directeur-bestuurder van de Vereniging Protestants Christelijk onderwijs in de gemeente Dantumadiel (PCBO).

Deze zogenaamde krimpgebieden komen in het gehele land voor. Er is sprake van een krimpgebied wanneer de bevolking tot 2040 daalt met zestien procent. Het betreft de volgende gebieden: Eemsdelta, Oost Groningen, De Marne, Parkstad Limburg, Maastricht-Mergelland, Westelijke Mijnstreek, Zeeuws-Vlaanderen, Achterhoek, Noordoost Friesland. Voor het dalen van de bevolkingsgroei kunnen we diverse redenen benoemen. Naast het feit dat er landelijk minder kinderen geboren worden dan enkele decennia geleden, speelt in deze gebieden ook het gebrek aan werkgelegenheid een rol. Daarnaast worden er in vergelijking met dichterbevolkte gebieden minder vluchtelingen opgevangen. Jonge gezinnen besluiten weg te trekken naar grotere plaatsen met meer voorzieningen.

MEERWAARDE

Als bestuurder van de Vereniging Protestants Christelijk onderwijs in de gemeente Dantumadiel heb ik nadrukkelijk te maken met krimp in de dorpen van de gemeente. Dantumadiel is de enige gemeente in de drie noordelijke provincies met een meerderheid van christelijke partijen in de gemeenteraad. Elk dorp heeft een christelijke basisschool en daarnaast meestal een openbare school. Maar in de toekomst lijkt het er steeds meer op dat we een dergelijke voorziening in het

eigen dorp niet meer als vanzelfsprekend kunnen beschouwen. In de gemeenten rondom Dantumadiel is het daarom al niet vreemd meer dat vertegenwoordigers van christelijk en openbaar onderwijs het gesprek aangaan om samen te komen tot een zogenaamde samenwerkingsschool, om daarmee de onderwijsvoorziening in het dorp te behouden. In Dantumadiel is dat nog niet aan

wel van belang om ons opnieuw te bezinnen op de meerwaarde van christelijk onderwijs, juist als het lijkt alsof andere belangen de overhand gaan krijgen in een gemeenschap.

OPEN TOELATINGSBELEID

Op een samenwerkingsschool wordt gekozen voor het voortbestaan van de openbare naast de christelijke identiteit. Niet al te

Het is van groot belang dat er onderwijs met een duidelijk bijbelgetrouw geluid blijft bestaan.

de orde, omdat we er momenteel goed voorstaan met zeven scholen en duizend leerlingen. De vereniging is financieel gezond en heeft een trouwe achterban van maar liefst duizend leden. Maar omdat de discussie in de regio meer en meer op lokale en regionale agenda's verschijnt, is het

lang geleden heb ik een gesprek gevoerd met een collega-bestuurder van een openbare stichting. Ik gebruikte in het gesprek het voorbeeld van het mengen van warm en koud water met als gevolg dat het water lauw wordt en het onderscheid dus eigenlijk minder of zelfs nauwelijks merkbaar meer is.

Nu is deze ontwikkeling op zichzelf geen bijzondere, omdat we ook in veel kerkelijke gemeenten merken dat het verschil tussen de kerk en de wereld minder groot en in ieder geval minder zichtbaar is geworden.

Toch opteren wij voor een andere oplossing. Wij willen graag christelijk onderwijs met een duidelijk bijbelgetrouw geluid verzorgen in onze dorpen. Daarbij hanteren wij een open toelatingsbeleid. Allen die de uitgangspunten van onze scholen respecteren en aan alle activiteiten die wij organiseren willen deelnemen, zijn van harte welkom. Op deze wijze willen we missionair aanwezig zijn in onze regio en vanuit de school zoveel als mogelijk ook een verbinding leggen met de plaatselijke kerken. In onze regio zijn dat protestantse gemeenten met een confessionele modaliteit of christelijke gereformeerde kerken van behoudende signatuur. In onze regio komt één reformatorische basisschool voor (CNS Wouterswoude).

EIGENTIJDS

Het duidelijke en bijbelgetrouwe geluid mag eigentijds zijn. Want ondanks het feit dat we in een prachtige 'uithoek' van het land wonen en werken, is ook hier niets ons wereldvreemd. Jonge mensen keren de kerk de rug toe. Meestal gebeurt dat niet ineens, maar geleidelijk. De periode dat de ouders kinderen op de basisschool hebben, kan dan heel belangrijk zijn als het gaat om contacten rond de diverse vieringen die we op school en in samenwerking met de kerk houden. We spannen ons daar graag voor in en nodigen predikanten uit om samen de vieringen voor te bereiden. Natuurlijk hebben we de mogelijkheid om het isolement te kiezen, maar hebben de laatste decennia met name in de krimpgebieden niet laten zien dat dit geen oplossing is? Wat een verantwoordelijkheid hebben we als meesters en juffen om niet alleen de bijbelverhalen te vertellen, maar ook aan de kinderen te

laten zien dat wij eruit leven en zelf voor willen gaan op de weg van geloof en gebed.

Het is van groot belang om in onze dorpen aanwezig te zijn bij allerlei maatschappelijke projecten. Daarom participeren we ook in brede scholen en campussen, waar we met meerdere partners wonen en werken. Soms zijn we gelijk en werken we gezamenlijk aan techniek en gebruiken we dezelfde sportzaal en bibliotheek. Dagelijks klinkt echter ook het heldere geluid van kinderstemmen die zingen van Gods lof, uit de psalmen of een schat van geestelijke liederen. Want we hebben een Woord voor de wereld en mogen daarbij, in opdracht van onze Zender, anders zijn.

VERLANGEN

Samenwerking met de lokale christelijke politiek is voor ons van groot belang. Natuurlijk is de politiek verantwoordelijk voor het geheel aan onderwijskundige voorzieningen. Maar vanuit de gezamenlijke grondslag kunnen we wel duidelijk maken wat ons verlangen is voor de kinderen van de gemeente. Op basis van een sterke, zelfstandige positie kunnen we ons werk doen, gesteund door de verantwoordelijke portefeuillehouders. Het is een voorrecht om ons werk te kunnen en mogen doen vanuit een gezamenlijke opdracht, met een visie op de toekomst.

Ons motto is: 'Onderwijs dicht bij uw kind'. Daarmee beogen we christelijk onderwijs in al onze dorpen. En vanuit betrokkenheid op een goede ontwikkeling van onze leerlingen (en dan bedoelen we zeker niet alleen de voorbereiding op een maatschappelijke positie) willen we dicht bij hen staan en hen leren dat er Eén is Die ook graag dicht bij hen wil staan, voor nu en voor straks, ja voor heel het leven. Zo hopen en bidden we dat onze scholen er in 2040 nog steeds zijn in een veranderende tijd, maar met een Woord dat blijft!

G. VAN TOL